

	(5) בסעיף 24ב, המילה "נוקק" – תימחק.
תחילה	7. תחילתו של חוק זה 90 ימים מיום פרסומו.
	בנימין נתניהו ראש הממשלה
	יובל שטייניץ שר האוצר
	שמעון פרס נשיא המדינה
	ראובן ריבלין יושב ראש הכנסת

חוק המרכז למורשת יהדות אתיופיה, התשע"ב–2012*

פרק א': מטרת החוק

1. מטרתו של חוק זה להקים מרכז לחקר מורשת יהדות אתיופיה.

פרק ב': פרשנות

2. בחוק זה –
- "הארכיון" – ארכיון המרכז שהוקם לפי סעיף 26;
- "הגנו", "הגנוך", "חומר ארכיוני" ו"מוסד ממוסדות המדינה" – כהגדרתם בחוק הארכיונים, התשט"ו–1955¹ (להלן – חוק הארכיונים);
- "המכון" – המכון לחקר מורשת יהדות אתיופיה שהוקם לפי סעיף 19;
- "המרכז" – מרכז לחקר ושימור מורשת יהדות אתיופיה;
- "מוסד מוכר" ו"המועצה להשכלה גבוהה" – כמשמעותם בחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח–1958²;
- "השר" – שר התרבות והספורט.

פרק ג': המוסדות

סימן א': המרכז

3. (א) יוקם מרכז לחקר ושימור מורשת יהדות אתיופיה.
- (ב) המרכז יכלול את המכון והארכיון.
- (ג) המרכז יפעל, בין השאר, לאיסוף ולמיפוי של המחקר הקיים ושל חומר ארכיוני בנוגע למורשת יהדות אתיופיה ולריכוז הפעילות שנעשתה בתחום חקר מורשת יהדות אתיופיה, לרבות תיעוד לגבי יוחסין.
4. (א) המרכז הוא תאגיד.
- (ב) המרכז הוא גוף מבוקר כמשמעותו בחוק מבקר המדינה, התשי"ח–1958 [נוסח משולב]³.
5. (א) למרכז תהיה מועצה בת 15 חברים, שימנה השר, ואלה חבריה:

* התקבל בכנסת ביום כ"ז באדר התשע"ב (21 במרס 2012); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק הכנסת – 256, מיום כ"ה בתמוז התשס"ח (28 ביולי 2008), עמ' 476.

¹ ס"ח התשט"ו, עמ' 14.

² ס"ח התשי"ח, עמ' 191.

³ ס"ח התשי"ח, עמ' 92.

- (1) נציג השר, מקרב עובדי משרדו;
- (2) נציג השר לקליטת העלייה, מקרב עובדי משרדו;
- (3) נציג שר החינוך, מקרב העובדים הבכירים במשרדו;
- (4) הגנו או עובד הגנוך, לפי המלצת הגנו;
- (5) שלושה אנשי אקדמיה בעלי מומחיות בתחומים הנוגעים לפעילות המרכז, לאחר התייעצות עם המועצה להשכלה גבוהה, שאחד מהם ימונה בהמלצת יד יצחק בן צבי לפי חוק יד יצחק בן צבי, התשכ"ט-1969⁴;
- (6) נציג בית התפוצות לפי חוק בית התפוצות, התשס"ו-2005⁵;
- (7) חמישה נציגי ציבור, ובהם –

- (1) שלושה מחברי ארגונים המייצגים את העדה האתיופית;
  - (2) קייס שימונה בהמלצת השר לשירותי דת;
  - (3) רב העוסק בתחום מורשת יהדות אתיופיה, לפי המלצת מועצת הרבנות הראשית לפי חוק הרבנות הראשית לישראל, התש"ם-1980⁶.
- (ב) שליש לפחות מחברי המועצה יהיו מקרב יוצאי אתיופיה או צאצאיהם.
6. יושב ראש המועצה באישור השר, תמנה את היושב ראש ואת ממלא מקומו הקבוע, מבין חברי המועצה המנויים בפסקאות (5) או (7) שבסעיף 5(א).
7. תפקידי המועצה הם:
- (1) לקבוע את מדיניותו הכללית של המרכז ולהתוות את קווי הפעולה שלו;
  - (2) לאשר את תקציב המרכז ואת תכנית העבודה השנתית שלו;
  - (3) לקבל דוחות על פעילות המרכז ממנהל המרכז, לפקח על ביצוע פעילות המרכז ולהגיש לשר, אחת לשנה, דוח פעילות שנתי שהוגש לה לפי סעיף 16(ב)5;
  - (4) לדון בדוחות שהמבקר הפנימי של המרכז יגיש לה ולקבל החלטות בעניינם.
8. (א) המועצה תתכנס ארבע פעמים בשנה לפחות.
- (ב) יושב ראש המועצה ינהל את ישיבותיה; הוא יזמן את ישיבות המועצה ויקבע את מועדן, את מקומן ואת סדר יומן.
- (ג) המועצה תקבע את סדרי עבודתה, ככל שלא נקבעו לפי חוק זה.
9. (א) ראה השר כי המועצה אינה ממלאת את תפקידה באופן נאות, יודיע לה בהודעה בכתב שישלח ליושב ראש המועצה, כי אם בתוך מועד שיקבע לא תמלא המועצה את המוטל עליה בהתאם להוראות חוק זה כפי שפירט השר בדרישתו, יפזר את המועצה.
- (ב) לא מילאה המועצה את שהוטל עליה כאמור בסעיף קטן (א), בתוך המועד שקבע השר בהודעתו, רשאי השר להורות על פיזור המועצה.
10. כינון מועצה חדשה
- החליט השר לפזר את המועצה כאמור בסעיף 9, תמונה מועצה חדשה, בדרך הקבועה בסעיף 5, בתוך שישים ימים מיום הפיזור.

⁴ ס"ח התשכ"ט, עמ' 192.

⁵ ס"ח התשס"ו, עמ' 90.

⁶ ס"ח התש"ם, עמ' 90.

11. חבר המועצה לא יקבל מהמרכז שכר בעד שירותו, אך חבר המועצה שאינו עובד המדינה, עובד גוף מתוקצב או נציג של גוף שהוא מייצג במועצה יהיה זכאי להחזר הוצאות שהוציא במילוי תפקידו, בשיעורים שיקבע השר, באישור שר האוצר; בסעיף זה, "עובד המדינה" ו"עובד גוף מתוקצב" – כהגדרתם בסעיף 32 לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985.⁷
12. חבר המועצה ימונה לתקופה של ארבע שנים, וניתן לשוב ולמנותו לשתי תקופות כהונה נוספות, וכן למנותו שוב לאחר הפסקה של שלוש שנים רצופות לפחות.
13. (א) חבר המועצה יחדל לכהן לפני תום תקופת כהונתו באחת מאלה:
- (1) הוא התפטר במסירת כתב התפטרות לשר;
- (2) הוא הורשע בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לשמש חבר המועצה;
- (3) הוא חדל להיות עובד המשרד הממשלתי או נציג הגוף שאותו הוא מייצג במועצה.
- (ב) הוגש נגד חבר המועצה כתב אישום בשל עבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לשמש כחבר המועצה, רשאי השר להשעותו מכהונתו עד לסיום ההליך בעניינו ולמנות לו ממלא מקום למשך תקופת ההשעיה, לפי הוראות סעיף 5.
14. השר רשאי, לאחר שנועץ ביושב ראש המועצה, להעביר חבר המועצה מכהונתו לפני תום תקופת כהונתו, לאחר שנתן לו הזדמנות לטעון את טענותיו, בשל אחת מאלה:
- (1) נבצר ממנו דרך קבע למלא את תפקידו;
- (2) הוא נעדר משלוש ישיבות רצופות, של המועצה.
- (3) נתקיימו נסיבות מיוחדות אשר לדעת השר פוסלות אדם מהיות חבר המועצה.
15. קיומה של המועצה, סמכויותיה ותוקף החלטותיה לא ייפגעו מחמת שנתפנה מקומו של חבר מחבריה או מחמת ליקוי במינויו או בהמשך כהונתו, ובלבד שרוב חברי המועצה מכהנים כדין.
16. (א) המועצה, באישור השר, תמנה את מנהל המרכז.
- (ב) תפקידי מנהל המרכז הם:
- (1) לנהל את המרכז – המכון והארכיון;
- (2) ליישם את החלטות המועצה;
- (3) להכין את תכנית העבודה השנתית והתקציב השנתי ולהביאם לאישור המועצה;
- (4) לדווח למועצה על פעילויות המרכז – המכון והארכיון.
- (5) להכין דוח פעילות שנתי על פעילות המרכז ולהגישו למועצה אחת לשנה.
17. (א) מנהל המרכז ימונה לתקופה של חמש שנים, וניתן לשוב ולמנותו מחדש, באישור השר, לתקופת כהונה אחת נוספת.
- (ב) מנהל המרכז יחדל לכהן לפני תום תקופת כהונתו באחת מאלה:

⁷ ס"ח התשמ"ה, עמ' 60.

- (1) הוא התפטר במסירת כתב התפטרות לשר וליושב ראש המועצה;
- (2) המועצה החליטה על הפסקת כהונתו ברוב של שני שלישים לפחות מכלל חבריה;
- (3) הוא הורשע בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לשמש כמנהל המרכז.
- (4) המועצה החליטה כי נבצר ממנו דרך קבע למלא את תפקידו.

(ג) הוגש כתב אישום נגד מנהל המרכז בשל עבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לשמש מנהל המרכז, רשאי השר להשעותו מכהונתו עד לסיום ההליך בעניינו, וימונה לו ממלא מקום למשך תקופת ההשעיה, לפי הוראות סעיף 16.

(ד) המועצה, באישור השר ובהתייעצות עם שר האוצר, תקבע את שכרו ואת תנאי העסקתו של מנהל המרכז.

18. מבקר פנימי
למרכז ימונה מבקר פנימי, אשר יפעל בהתאם להוראות חוק הביקורת הפנימית, התשנ"ב-1992⁸; המבקר הפנימי יגיש למועצה דוח על ממצאיו.

סימן ב': המכון

19. הקמת המכון
המרכז יקים מכון למחקר; המכון יפעל להעמקת הידע ולהעשרתו בכל הקשור לתחומי ההיסטוריה, דברי הימים, הדת, המשפט והתרבות של יהדות אתיופיה.
20. פעילות
המכון יקיים פעילויות אקדמיות לקידום מטרת חוק זה, לרבות קבוצות מחקר, סמינרי מחקר, הרצאות פומביות וכנסים בהשתתפות חוקרים.
21. ספרייה
המכון יקיים ויפעיל ספריית מחקר ועיון שתתמחה בתחומים האמורים בסעיף 19.
22. פרסומים
המכון יפרסם מחקרים בתחומי פעילותו.
23. הוועדה המדעית
(א) המועצה, בהתייעצות עם מנהל המרכז, תמנה ועדה מדעית, שתורכב משבעה חברים שהם בעלי מעמד בתחומי המחקר וההוראה האמורים בסעיף 19 במוסדות מוכרים או במוסדות להשכלה גבוהה ומוסדות מחקר בחוץ-לארץ, ומשני נציגים של האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים.
- (ב) שניים לפחות מחברי הוועדה המדעית יהיו מקרב יוצאי אתיופיה.
- (ג) הוועדה המדעית תמנה מבין חבריה את יושב ראש הוועדה ואת ממלא מקומו.
- (ד) יושב ראש הוועדה ינהל את ישיבות הוועדה; הוא יזמן את ישיבותיה ויקבע את מועדן, את מקומן ואת סדר יומן.
24. תפקידי הוועדה המדעית
(א) הוועדה המדעית תאשר תכניות פעולה והצעות שיגיש לה מנהל המרכז, לרבות הצעות להעסקת חוקרים ולביצוע מחקרים, בכל עניין הנוגע לפעילותו האקדמית של המכון.
- (ב) הוועדה המדעית תייעץ למנהל המרכז בכל עניין הנוגע לפעילותו האקדמית של המכון.
25. הפסקת כהונה המדעית
הוראות סעיפים 13, 14 ו-15 יחולו, בשינויים המחויבים, גם על חברי הוועדה המדעית.

סימן ג': הארכיון

26. הקמת הארכיון
המרכז יקים ארכיון; הארכיון יהיה חלק מהגנזך, והוראות חוק הארכיונים יחולו עליו.

⁸ ס"ח התשנ"ב, עמ' 198

27. (א) הטיפול בחומר ארכיוני הנוגע ישירות ליהדות אתיופיה יהיה נתון לארכיון. הטיפול בחומר הארכיוני
- (ב) השר, לאחר התייעצות עם הגנז ועם מנהל המרכז, יקבע בתקנות את סוגי החומר הארכיוני הנמצא בארכיון המדינה או במוסד ממוסדותיה אשר יועבר לארכיון.
- (ג) חומר ארכיוני כאמור בסעיף קטן (ב) יועבר לארכיון, כמקור או כהעתק, באופן שיורה הגנז.
28. הממונה על הארכיון ימונה על ידי מנהל המרכז, באישור הגנז, ויקבל את ההוראות וההנחיות בתחום המקצועי מהגנז.

פרק ד': הוראות כלליות

29. (א) חבר המועצה, חבר ועדה או עובד המרכז (בסעיף זה – חבר) יימנע מהשתתפות בדיון ומהצבעה בישיבות אם הנושא הנדון עלול לגרום לו להימצא, במישרין או בעקיפין, במצב של ניגוד עניינים בין תפקידו לבין עניין אישי שלו או לבין תפקיד אחר שלו; חבר לא יטפל במסגרת תפקידו בנושא העלול לגרום לו להימצא במצב כאמור גם מחוץ לישיבות.
- (ב) התברר לחבר כי נושא הנדון בישיבה או מטופל על ידיו עלול לגרום לו להימצא במצב של ניגוד עניינים כאמור בסעיף קטן (א), יודיע על כך ליושב ראש המועצה, ליושב ראש הוועדה או למנהל המרכז, לפי העניין.
- (ג) לעניין סעיף זה, אחת היא אם מילוי התפקיד האחר הוא בתמורה או שלא בתמורה.
- (ד) בסעיף זה –

”עניין אישי” – לרבות עניין אישי של קרובו או עניין של גוף שחבר או קרובו מנהלים או עובדים אחראים בו, או עניין של גוף שיש לכל אחד מהם חלק בהון המניות שלו, בזכות לקבל רווחים, בזכות למנות מנהל או בזכות ההצבעה;

”קרוב” – בן זוג, הורה, ילד, אח או אחות או אדם אחר הסמוך על שולחנו של חבר, ובן זוגו של כל אחד מאלה.

30. הקמת המרכז ופעילותו ימומנו מתקציב המדינה בכפוף להוראות סעיף 31, כפי שדרוש להוצאות קיומו, החזקתו, פיתוחו וניהול מכלול פעילויותיו, ומתרומות ומהכנסות שיהיו למרכז.
31. (א) המועצה תאשר הצעת תקציב שנתי ותגישה לשר ולשר האוצר לשם אישורם. תקציב שנת תקציב המרכז תהיה כשנה של תקציב המדינה.
32. תנאי העסקתם וקבלתם לעבודה של עובדי המרכז יהיו כשל עובדי המדינה בתפקידים מקבילים, לפי המלצת המועצה, בהתאמות שיקבע השר בהסכמת שר האוצר.
33. (א) המרכז לא יהא רשאי למכור, לשעבד או להעביר בדרך אחרת נכס שבבעלותו, למעט נכסים שפרטים לגביהם, לרבות סוגם ושוויים, נקבעו בתקנות, אלא באישור השר.
- (ב) המרכז לא ייטול הלוואה העולה על סכום שקבע השר בתקנות אלא באישור השר ושר האוצר.
34. השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע לביצוע, לרבות סדרי העבודה של המועצה.

35. (א) תחילתו של חוק זה, למעט סעיף 5, שישה חודשים מיום פרסומו (להלן – יום התחילה).
- (ב) עד יום התחילה תמונה המועצה לפי סעיף 5.

לימור לבנת
שרת התרבות והספורט

בנימין נתניהו
ראש הממשלה

ראובן ריבלין
יושב ראש הכנסת

שמעון פרס
נשיא המדינה